

رابطه شکل حروف و ترکیب در سیاه مشق نستعلیق

نویسنده: پوهنیار احمد وحید تره کی

استاد فاکولتة هنرهای زیبا

چکیده

آن چه امروزه به عنوان سیاه مشق می شناسیم، هنرمندانه ترین بخش خطاطی است. جایی که ترکیب بندی و درک عالی از فضا و کادر به وجود می آید. سیاه مشق نویسی یکی از قالب های خطاطی است که در خط نستعلیق بیشتر رواج دارد. چون بعضی از سیاه مشق ها که نظربه کلمات و ترکیب است. حروف در نوشتن آنقدر زیباست که چشم و ابرو و دهان محبوب و معشوق را تشبیه به بعضی از آن ها می کنند. در چند سال گذشته بسیاری از خطاطان سیاه مشق های زیبایی آفریده اند، به ویژه روی هم قرار گرفتن و درهم رفتن حروف و کلمات. رابطه شکل حروف و ترکیب، یکی از مسایل مهم سیاه مشق های نستعلیق است که در آثار هر هنرمندی متفاوت است. هدف، بررسی روابط میان شکل، حروف، مفردات و ترکیب است. این تحقیق به روش کتابخانه ای و مشاهداتی انجام یافته است. نتایج مشاهده با تحلیل از خود آثار به دست آمده، سیاه مشق نویسی دوره شاه عباس در زمان خود، جریانی نوگرا بوده که جرقه های ابتدایی آن را در دوره صفوی، به خصوص در آثار میرعلی هروی می توان یافت. هنر معاصر خصوصاً در رشته خط، بهره ای فراوانی از سیاه مشق نویسی دوره شاه عباس برده است. و در نهایت یافته های مورد نظر بررسی نهایی و نتایج بیان گردیده است. برای این هدف (۱۲) تصویر سیاه مشق جمع آوری شده است.

واژگان کلیدی: سیاه مشق، خطاطی، خط نستعلیق، خطاطان، قالب، آداب، ریتیم